

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	10 juni 2025
Zaaknummer	1348845
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	Mevrouw B. Boudewijnse, wethouder
Onderwerp	uitvoering van de rijksmaatregel aanpak energiearmoede (ondersteuning bij verminderen van energieverbruik)

1. Kennisnemen van

De uitvoering van de rijksmaatregel aanpak energiearmoede (ondersteuning bij verminderen van energieverbruik).

2. Inleiding

Het kabinet heeft in de afgelopen jaren middelen beschikbaar gesteld aan de gemeenten om kwetsbare huishoudens met een hoge energierekening en/of een slecht geïsoleerde woning te ondersteunen met isolatiemaatregelen. Het kabinet baseert zich op onderzoeken van TNO uit 2021 en 2023, waarin wordt aangetoond dat zo'n 600.000 huishoudens in Nederland te maken hebben met energiearmoede. Zij hebben een laag inkomen en hoge energiekosten en/of wonen in een huis van lagere energetische kwaliteit en kunnen hun energierekening niet of nauwelijks betalen.

Om uitvoering te geven aan de aanpak van energiearmoede m.i.v. 2022 is in Gooise Meren de samenwerking gezocht met de lokale energiecoöperatie Wattnu, die daartoe het project Energiebuddy heeft opgezet. U bent hierover in 2022 en 2024 geïnformeerd. Met deze raadsmededeling en de bijlage wordt u geïnformeerd over de resultaten van het project Energybuddy tot en met 2024 en het vervolg in 2025.

3. Kernboodschap

Gooise Meren heeft van het Rijk in 2 tranches een financiële bijdrage van € 635.000 ontvangen.

Het Rijk geeft aan dat de besteding van het budget maatwerk vergt. Het Rijk geeft daarbij een opsomming van mogelijkheden voor het uitvoeren van de regeling, zoals gebruikmaken van lokale energie-coöperaties, de inzet van (vrijwillige) energiecoaches, het aanbrengen van doeltreffende besparende materialen en het vervangen van (verouderd) witgoed.

Het Rijk geeft de gemeenten tot 1 januari 2026 de tijd om de middelen in te zetten voor het treffen van energiemaatregelen in huishoudens met energiearmoede. In overleg met de inwoners wordt -op basis van woninginspectie en metingen- een advies gegeven over de in dat huis beste oplossingen binnen het beschikbare budget. Het kan gaan om (combinaties van) maatregelen zoals aanbrengen van tochtstrips, radiatorfolie, spaar/ledlampen, een zuiniger koelkast/witgoed, het goed inregelen van de CV-installatie, et cetera. Per woning kan gemiddeld €300 worden besteed. Daarbij krijgen de bewoners ook informatie en begeleiding om meer energiebewust te handelen.

De uitkering van het Rijk is niet voldoende om omvangrijke maatregelen te treffen zoals het plaatsen van dubbel glas of warmtepompen. Echter, ook kleine maatregelen hebben direct effect op verlaging van het energieverbruik. Op basis van de tot op heden verrichte werkzaamheden kan worden geconcludeerd dat de gestelde doelen van het project worden behaald.

4. Consequenties

Het budget is in twee tranches als subsidie beschikking gesteld aan Wattnu. Tot en met 2024 zijn 1648 huishoudens benaderd. Dat heeft ertoe geleid dat de inwoners van ruim 750 woningen zijn geholpen met (1) advies over het verminderen van energieverbruik en (2) met het aanbrengen van energiebesparende materialen in hun woningen. Meer informatie staat beschreven in de bijlage.

Naast het aanbrengen van energiebesparende materialen en het coachen van inwoners heeft Wattnu ook een signaalfunctie, omdat de vrijwilligers bij veel huishoudens 'achter de voordeur' komen. De buddy's en klussers verwijzen inwoners door naar de gemeente of overige instanties om hulp te krijgen bij het aanpakken van bijvoorbeeld schulden, het ontwikkelen van digitale vaardigheden of het voorkomen van vereenzaming. Het handelen van de vrijwilligers wordt als positief ervaren omdat dit tot concrete verbeteringen leidt voor de inwoners. Daarmee dragen zij bij aan het wegnemen van wantrouwen van inwoners jegens (overheids)instanties.

5. Communicatie

De huishoudens zijn niet op straat/huisnummer bekend en moeten dus worden opgezocht. Daartoe worden TNO-data in samenwerking met woningcorporaties, Versa Welzijn, de Voedselbank, kerken en de gemeentelijke USD aangevuld. Daarbij wordt de AVG-regelgeving strikt in acht genomen. Op deze wijze lokaliseren we zo nauwkeurig mogelijk de huishoudens met energiearmoede.

De inwoners worden vooraf per brief geïnformeerd door de gemeente. Men wordt daarna persoonlijk benaderd door een energiebuddy. Deze actieve benadering leidt tot meer succes dan wanneer (meer passief) aan mensen wordt gevraagd om zich aan te melden. In overleg wordt dan besloten over de energiebesparende materialen die in dat huishouden het meest renderend zijn.

6. Vervolg

Eind 2024 resteert nog 153.000 euro voor het plan 2025. Inmiddels zijn de meeste huishoudens waar sprake kan zijn van energiearmoede benaderd. Voor 2025 is de aanpak daarom gericht op herhaal-activiteiten: huishoudens die eerder zijn aangeschreven worden opnieuw uitgenodigd om gebruik te maken van het aanbod.

Er is een goed netwerk opgebouwd met stakeholders als Versa Welzijn, Schuldhulpverlening, Voedselbank of Vluchtelingenwerk. Het netwerk wordt uitgebreid en nog meer organisaties worden geïnformeerd over het project om ook hun inwoners te bereiken (in bijvoorbeeld senioren-appartementen van Woonzorg NL en in woonvormen van Kwintes). Tevens wordt via 'sleutelpersonen' gezocht naar een hoger bereik onder mensen met een buitenlandse achtergrond die minder bekend zijn met de Nederlandse taal. Meer informatie staat beschreven in de bijlage.

In de 2^e helft van 2025 gaat worden onderzocht of het project kan worden gecontinueerd na 2025. De gestelde doelen van het project Energiebuddy worden weliswaar behaald, maar het fenomeen energiearmoede is daarmee nog niet uit de wereld en blijft langjarig een thema dat aandacht verdient.

Bijlage: 'Evaluatie 2024 en plan 2025'

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

Maurits Voorhorst
Gemeentesecretaris

De heer H. Ter Heegde
Burgemeester